

LBRIS

We know
books

LUCIAN BLAGA

MIRABILA SĂMÂNȚĂ
MIRABILE SEMENZA

Antologia celor mai frumoase poeme

Il fior fiore dell'opera poetica

Ediție româno-italiană îngrijită
de Geo Vasile

Versione italiana e prefazione
a cura di Geo Vasile

ISBN 978-606-752-333-1

© Editura CHARMIDES / 2024
420041, Bistrița, str. Mihai Eminescu nr. 13
Tel: +40263236257; +40744474252

Editor: Gavril Țărmure
DTP și copertă: Francisc Baja
Imagine copertă: Gustav Klimt, *The Sunflowers*, 1907

CHARMIDES
2024

Cuprins / Contenuto

Lucian Blaga (1895–1961). Epicentrul spiritului românesc și universal. Viața, opera, ars poetica și philosophica	4
Lucian Blaga (1895–1961). Epicentro dello spirito romeno ed universale. Vita, opera, ars poetica e philosophica	5
Cenni bibliografici	21
<i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii</i>	24
<i>Io non calpesto la corolla di miracoli del mondo</i>	25
<i>Gorunul</i>	26
<i>Il rovere</i>	27
<i>Izvorul nopții</i>	28
<i>La fonte della notte</i>	29
<i>Lumina</i>	30
<i>La luce</i>	31
<i>Liniște</i>	32
<i>Quiete</i>	33
<i>Biografie</i>	34
<i>Biografia</i>	35
<i>Înceiere</i>	36
<i>Riepilogo</i>	37
<i>Giordano Bruno cântă balada permanenței</i>	38

<i>Giordano Bruno canta la ballata della permanenza</i>	39	<i>Tramonto d'autunno</i>	77
<i>Cimițirul roman</i>	42	<i>An de răscruce</i>	78
<i>Il cimitero romano</i>	43	<i>Anno cruciale</i>	79
<i>«Apoteoză</i>	46	<i>Andante</i>	80
<i>Apoteosi</i>	47	<i>Andante</i>	81
<i>Catren</i>	48	<i>Ani, pribegie și somn</i>	84
<i>Quartina</i>	49	<i>Anni, esilio e sonno</i>	85
<i>Autoportret</i>	50	<i>Anii vieții</i>	88
<i>Autoritratto</i>	51	<i>Gli anni della vita</i>	89
<i>Mirabila sămânță</i>	52	<i>Anno Domini</i>	90
<i>La mirabile semenza</i>	53	<i>Anno Domini</i>	91
<i>Noi și Pământul</i>	56	<i>Ardere</i>	92
<i>Pan</i>	58	<i>Bruciare</i>	93
<i>Pan</i>	59	<i>Cântecul focului</i>	94
<i>Tăcere</i>	60	<i>Il canto del fuoco</i>	95
<i>Silenzio</i>	61	<i>Epitaf pentru Euridike</i>	98
<i>Sufletul satului</i>	62	<i>Epitaffio per Euridice</i>	99
<i>Lanima del vilaggio</i>	63	<i>Vreau să joc!</i>	100
<i>Peisaj transcendent</i>	64	<i>Voglio ballare!</i>	101
<i>Paesaggio trascendente</i>	65	<i>Din părul tău</i>	102
<i>Înfrigurare</i>	66	<i>Dai tuoi capelli</i>	103
<i>Turbamento</i>	67	<i>Nu-mi presimți?</i>	104
<i>Alchimie</i>	68	<i>Non presenti?</i>	105
<i>Alchimia</i>	69	<i>Lumina raiului</i>	106
<i>Am înțeles păcatul ce apasă...</i>	72	<i>La luce dell'empireo</i>	107
<i>Ho capito il peccato che grava...</i>	73	<i>Trei fețe</i>	108
<i>Amintire</i>	74	<i>Tre volti</i>	109
<i>Ricordo</i>	75	<i>Eva</i>	110
<i>Amurg de toamnă</i>	76	<i>Eva</i>	111

<i>Dorul</i>	112	<i>Amore</i>	143
<i>L'anelito</i>	113	<i>Catrenele fetei frumoase</i>	144
<i>Vei plânge mult ori vei zâmbi?</i>	114	<i>Le quartine della bella fanciulla</i>	145
<i>Piangerai tanto o sorriderai?</i>	115	<i>Înscripție pe o casă nouă</i>	150
<i>Stelelor</i>	116	<i>Iscrizione su una casa nuova</i>	151
<i>Oh, stelle</i>	117	<i>Cântec în doi</i>	152
<i>Veniți după mine, tovarăși!</i>	118	<i>Canto per noi due</i>	153
<i>Venitemi dietro, compagni!</i>	119	<i>Oglinda din adânc</i>	154
<i>În lan</i>	122	<i>Lo specchio del profondo</i>	155
<i>Nel seminato</i>	123	<i>Ceasul care nu apune</i>	156
<i>Flori de mac</i>	124	<i>L'ora intramontabile</i>	157
<i>Papaveri</i>	125	<i>Floare de vișă</i>	158
<i>Către cititori</i>	126	<i>Fiore di vite</i>	159
<i>Per i lettori</i>	127	<i>Printre lacurile de munte</i>	160
<i>Călugărul bătrân îmi șoptește din prag</i>	128	<i>Tra i laghi alpini</i>	161
<i>Il vecchio monaco mi sussurra sulla soglia</i>	129	<i>Cântecul somnului</i>	162
<i>Din cer a venit un cântec de lebedă</i>	130	<i>Il canto del sonno</i>	163
<i>Dal cielo è giunto un canto di cigno</i>	131	<i>Vară de noiembrie</i>	164
<i>Noapte ecstatică</i>	132	<i>Estate di novembre</i>	165
<i>Nocte di estasi</i>	133	<i>M-am oprit lângă tine</i>	166
<i>Lumina de ieri</i>	134	<i>Mi son fermato accanto a te</i>	167
<i>La luce di ieri</i>	135	<i>Risipei se dedă florarul</i>	168
<i>La curțile dorului</i>	136	<i>Non si risparmia mai il Maggio</i>	169
<i>Alle corti dell'anelito</i>	137	<i>Sonata lunii</i>	172
<i>Cântec pentru anul 2000</i>	138	<i>La sonata della luna</i>	173
<i>Canto per l'anno 2000</i>	139	<i>Stihuitarul</i>	174
<i>Glas în paradis</i>	140	<i>Il verseggiatore</i>	175
<i>Voce nel paradiso</i>	141	<i>Izvorul</i>	176
<i>Iubire</i>	142	<i>Sorgente</i>	177

<i>Legenda noastră</i>	178
<i>La nostra leggenda</i>	179
<i>Șovăile roiului</i>	180
<i>Esitazioni dello sciame</i>	181
<i>“Răsărit magic</i>	182
<i>Levante magico</i>	183
<i>Destin</i>	184
<i>Destino</i>	185
<i>Lumină din lumină</i>	186
<i>Luce dalla luce</i>	187
<i>Munte vrăjit</i>	188
<i>Montagna stregata</i>	189
<i>Somn</i>	190
<i>Sonno</i>	191
<i>Fiu al faptei nu sunt</i>	192
<i>Figlio del fare non sono</i>	193
<i>Noi, cântăreții leproși</i>	194
<i>Noi, cantanti lebbrosi</i>	195
<i>Părinții</i>	196
<i>I genitori</i>	197
<i>Dați-mi un trup, voi munților</i>	198
<i>Datemi un corpo, voi, monti</i>	199
<i>Poezii</i>	202
<i>I Poeti</i>	203
<i>În marea trecere</i>	204
<i>Nel gran trapasso</i>	205
Biobibliografie Geo Vasile. Italienist, critic literar, prozator, poet	208

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii
și nuucid
cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc
în calea mea
în flori, în ochi, pe buze ori morminte.
Lumina altora
sugrumă vraja nepătrunsului ascuns
în adâncimi de întuneric,
dar eu,
eu cu lumina mea sporesc a lumii taină –
și-ntocmai cum cu razele ei albe luna
nu micșorează, ci tremurătoare
mărește și mai tare taina nopții,
așa îmbogățesc și eu întunecata zare
cu largi flori de sfânt mister
și tot ce-i neînțeles
se schimbă-n neînțelesuri și mai mari
sub ochii mei –
căci eu iubesc
și flori și ochi și buze și morminte.

Io non calpesto la corolla di miracoli del mondo

Io non calpesto la corolla di miracoli del mondo
e non uccido
con la mente gli arcani che vengono
incontro a me
dai fiori, dagli occhi, dalle labbra, dai sepolcri.
Il lume altrui
strozza il fascino dell'imperscrutabile nascosto
nelle profondità di tenebre,
io però,
col mio lume accresco l'arcano universale –
e appunto come con i suoi raggi bianchi
la luna non sminuisce, ma tremolante
accresce sempre più della notte il mistero,
io arricchisco similmente l'orizzonte scuro
d'intensi brividi di un enigma sacro
e tutto l'incompreso
tramuta in enigmi ancor più grandi
sotto i miei occhi –
perché io amo
pure fiori e occhi e labbra e sepolcri.

Gorunul

În limpezi depărtări aud din pieptul unui turn
cum bate ca o inimă un clopot
și-n zvonuri dulci
îmi pare
că stropi de liniște îmi curg prin vine, nu de sânge.
Gorunule din margine de codru,
de ce mă-nvinge
cu aripi moi atâta pace
când zac în umbra ta
și mă dezmierzi cu frunza-ți jucăușă?
O, cine știe? – Poate că
din trunchiul tău îmi vor ciopli
nu peste mult sicriul,
și liniștea
ce voi gusta-o între scândurile lui
o simt pesemne de acum:
o simt cum frunza ta mi-o picură în suflet –
și mut
ascult cum crește-n trupul tău sicriul,
sicriul meu,
cu fiecare clipă care trece,
gorunule din margine de codru.

Il rovere

Nei chiari orizzonti sento dal petto d'una torre
a mo di palpito di cuore suonar una campana
e in quel dolce rumorio
mi sembra che non sangue,
bensì gocce di quiete scorrono nelle mie vene.
Tu rovere al limitar del bosco,
perché m'avvince
con ali molli tanta pace
quando nella tua ombra giaccio
e mi carezzi con giulive foglie?
Oh, chi lo sa? – Forse che
dal tuo tronco mi sarà intagliato
entro non molto il feretro,
e la quiete
che mi godrò tra le sue assi
avverto forse fin d'adesso: le tue foglie
sento come me la sgocciolan nell'anima –
e muto
sento venire sù nel tuo corpo il feretro,
il mio feretro,
con ogni attimo che passa,
tu rovere al limitar del bosco.

Izvorul nopții

Frumoaso,
ți-s ochii-așa de negri încât seara
când stau culcat cu capu-n poala ta
îmi pare
că ochii tăi, adânci, sunt izvorul
din care tainic curge noaptea peste văi
și peste munți și peste seșuri
acoperind pământul
c-o mare de-ntuneric.
Așa-s de negri ochii tăi,
lumina mea.

La fonte della notte

Amata mia,
hai gli occhi così neri che di sera
quando adagio il capo al tuo grembo
mi sembra,
che i tuoi fondi occhi siano la fonte
da cui la notte occulta scorre sopra valli,
sopra montagne e pianure,
la terra ammantando
di un mare di tenebre.
Tanto neri sono i tuoi occhi,
tu, mia luce.

Lumina

Lumina ce-o simt
năvălindu-mi în piept când te văd,
oare nu e un strop din lumina
creată în ziua dintâi,
din lumina aceea-nsetată adânc de viață?
Nimicul zăcea-n agonie
când singur plutea-ntuneric și dat-a
un semn Nepătrunsul:
„Să fie lumină!”
O mare
și-un vifor nebun de lumină
facutu-s-a-n clipă:
o sete era de păcate, de-aventuri, de doruri, de patimi,
o sete de lume și soare.
Dar unde-a pierit orbitoarea
lumină de-atunci – cine știe?
Lumina ce-o simt năvălindu-mi
în piept când te văd – minunato,
e poate ca ultimul strop
din lumina creată în ziua dintâi.

La luce

La luce che avverto
irrompere nel mio petto quando ti vedo
non è forse una goccia della luce
nel primo giorno creata,
di quella luce tanto assetata di vita?
Il nulla giaceva agonizzante,
quando planava da solo nel buio e fece
un cenno l'Imperscrutabile:
“Sia la luce!”
Un mare,
un temporale pazzo di luce
fu in un attimo:
una sete d'aneliti, di peccati, di patemi, d'avventure,
una sete terrena di sole.
Ma dove si sciolse l'abbagliante
la luce d'allora – chissà?
La luce ch'avverto irrompere
in me quando ti vedo – tesoro,
è forse l'ultima goccia
della luce nel primo giorno creata.

Liniște

Atâta liniște-i în jur de-mi pare că aud
cum se izbesc de geamuri razele de lună.

În piept

mi s-a trezit un glas străin
și-un cântec cântă-n mine-un dor
ce nu-i al meu.

Se spune că strămoșii cari au murit fără de vreme,
cu sânge tânăr încă-n vine,

cu patimi mari în sânge,

cu soare viu în patimi,

vin,

vin sa-și trăiască mai departe

în noi

viața netrăită.

Atâta liniște-i în jur de-mi pare că aud
cum se izbesc de geamuri razele de lună.

O, cine știe – suflete,-n ce piept îți vei cânta

și tu odată peste veacuri

pe coarde dulci de liniște,

pe harfă de-ntuneric – dorul sugrumat

și frânta bucurie de viață? Cine știe?

Cine știe?

Quiete

C'è tanta quiete intorno che mi sembra di sentire
l'infrangersi contro i vetri dei raggi della luna.

Dentro di me

si è svegliata una voce estranea
e un canto intona un anelito in me,
che non è mio.

Si dice che gli antenati morti innanzi tempo,

il sangue giovane ancora,

patemi intensi dentro,

sole bruciate nei patemi,

tornino,

tornino per proseguire a vivere

in noi

la vita non vissuta.

C'è tanta quiete intorno che mi sembra di sentire
l'infrangersi nei vetri dei raggi della luna.

Chi sa in quale petto suonerai, anima mia,

un giorno, anche tu, tra secoli,

le dolci corde di quiete,

l'arpa intenebrata – l'anelito strozzato

e la gioia infranta di vivere? Chissà?

Chissà?